

พุทธวิธีสื่อสารของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพื่อส่งเสริม
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี*

BUDDHIST COMMUNICATION METHODS OF THE PROVINCIAL ELECTION
COMMISSION TO PROMOTE PEOPLE'S POLITICAL PARTICIPATION IN
NONTHABURI PROVINCE

ธิตวุฒิ มั่นมี, เดิมศักดิ์ ทองอินทร์, สุรพล สุธะพรหม

Thitiwut Manmee, Termsak Thongin, Surapon Suyaphrom

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding Author E-mail: armmo_2006@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอพุทธวิธีสื่อสารของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี ประกอบด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ นักวิชาการด้านพุทธศาสนา ประชาชน ด้วยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 19 รูปหรือคน โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบทและการวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยการแจกแบบสอบถามจากประชาชนกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 400 คน และการสนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 รูปหรือคน

ผลการวิจัยพบว่า พุทธวิธีสื่อสารของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี พบว่า 1. ด้านการออกเสียงเลือกตั้ง ประชาชนมีความกระตือรือร้นในการทำงานเพื่อส่วนร่วม 2. ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง ประชาชนทำหน้าที่ของตนเองด้วยความขยันหมั่นเพียรในการมีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์ 3. ด้านการรณรงค์เลือกตั้ง ประชาชนให้ความสำคัญในการรณรงค์เลือกตั้งเสมอ 4. ด้านการเลือกตั้ง ประชาชนให้ความสำคัญในการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งทุกครั้ง มีอัตราศรัยไม่ตรีที่ดีเมื่อมีการไปเลือกตั้ง 5. ด้านการตัดสินใจทางการเมือง ประชาชนมีส่วน

* Received September 28, 2023; Revised April 13, 2024; Accepted April 15, 2024

ร่วมตัดสินใจทางการเมืองด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส ร่วมปฏิเสศกฎหมายเลือกตั้งที่ไม่
ยุติธรรมด้วยวาจาที่ไพเราะ

คำสำคัญ: พุทธวิธีสื่อสาร; การส่งเสริม; การมีส่วนร่วม

Abstract

This research paper presented the Buddhist communication methods of the Provincial Election Commission that affected the people's political participation in Nonthaburi Province, conducted by mixed research methods. The qualitative research data were collected through in-depth interviews with 19 key informants, who were purposefully selected from executives and officials of the Election Commission. Political science scholars, Buddhist scholars, and general people, as well as 10 participants in the focus group discussion, analyzed data using contextual content analysis techniques. Quantitative research. By distributing questionnaires to 400 samples of citizens of Nonthaburi Province.

The results showed that the Provincial Election Commission's communication methods promoted political participation among people in Nonthaburi Province. It was found that 1. Voting People were eager to work for the common good. 2. Election Conduct People did their parts with a smile while participating in observation. 3. Election Campaign People have always prioritized it in election campaigns. 4. Election aspect: People value every election by being hospitable when going to the polls. 5. Political decision-making: Citizens participated in political decisions with a smile and joined in rejecting unfair election laws with eloquent speeches.

Keywords: Model; Management; Participation

บทนำ

การเมืองเป็นเรื่องของการตัดสินใจในประเด็นสาธารณะ การจัดสรรทรัพยากร
อันมีอยู่จำกัดในสังคมให้กระจายตัวอย่างเป็นธรรม การเมืองจึงเป็นเรื่องของ “การใช้และ
การควบคุมอำนาจ” ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อทุกคนในสังคม การสื่อสารจึงกลายเป็น

กลไกสำคัญทางการเมืองที่จะเชื่อมโยงผู้ปกครอง กับผู้ใต้ปกครองผ่านการแลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน ดังนั้น การเมืองจึงผูกพันอยู่กับการสื่อสารจนไม่สามารถแยกจาก กันได้ (เสถียร เขยประทับ, 2540) การสื่อสารทางการเมืองจึงมีความสำคัญต่อการดำเนิน ชีวิต และการตัดสินใจของประชาชนอย่างกว้างขวาง (นันทนา นันทวโรภาส, 2563) รัฐบาล ทุกรัฐบาลในฐานะองค์กรทางการเมืองที่เข้ามาใช้อำนาจรัฐก็ย่อมมีแนวคิดทางการเมือง นโยบาย และข้อมูลข่าวสารเฉพาะของตนที่ต้องการเผยแพร่ให้ประชาชนรับทราบและ สนับสนุน จึงมีความพยายามใช้การสื่อสารในหลาย ๆ รูปแบบ เช่น วรรณกรรม การแสดง บทเพลง คำขวัญ การแถลงข่าว การแถลงนโยบาย การอภิปราย การให้สัมภาษณ์ เป็นต้น ผ่านทางโทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ต ในการสื่อสารกับประชาชนให้ทั่วถึงมากที่สุด เพื่อให้ภารกิจทางการเมืองทั้งหลายของรัฐบาลสามารถดำเนินต่อไปได้อย่างราบรื่นหรือ ประสบความสำเร็จ การสื่อสารทางการเมือง จึงเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่สามารถ ส่งผลต่อเสถียรภาพของรัฐบาลทุกระบอบการปกครอง และมีผลต่อการดำรงอยู่ของระบบ การเมืองโดยรวม (เสรี วงษ์มณฑา, 2540)

ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมีความจำเป็นต่อการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความ สนใจ และทัศนคติที่มีต่อสถานการณ์ทางการเมืองรวมถึงระบบการเมืองที่เป็นอยู่ ซึ่งจะ นำไปสู่การสร้างอัตลักษณ์หรือบทบาททางการเมืองของแต่ละบุคคล รวมทั้งข้อมูลข่าวสาร ทางการเมืองนั้นยังเป็นส่วนสำคัญในการช่วยสร้างภาพลักษณ์ทางการเมืองให้แก่รัฐบาลอีก ด้วย ดังมีคำกล่าวที่ว่า “ผลลัพธ์สุดท้ายของการสื่อสารทางการเมือง คือ การสร้าง ภาพลักษณ์ทางการเมือง” (วรัญญา ประเสริฐ, 2560) ด้วยความตระหนักในอิทธิพลของ การสื่อสารต่อการเมือง จึงทำให้มีรูปแบบของรายการสื่อสารทางการเมือง เป็นรายการที่ ฝ่ายบริหารประเทศผลิตขึ้นมาเพื่อให้ผู้บริหารประเทศในช่วงเวลานั้นทำการสื่อสารกับ ประชาชนผ่านสื่อมวลชนที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ นับว่าการสื่อสารทางการเมืองผ่านช่องทาง สื่อมวลชนมีศักยภาพที่จะสามารถสร้างประโยชน์ให้กับรัฐบาลในทางใดทางหนึ่ง จากใน อดีตที่ผ่านมา ช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 ในปี พ.ศ. 2473 โยเซฟ เกิบเบลส์ รัฐมนตรี กระทรวงโฆษณาชวนเชื่อของนาซีในขณะนั้น ได้ใช้ประโยชน์จากสื่อทั้งหนังสือพิมพ์ ใบปลิว และวิทยุ ในการโฆษณาชวนเชื่อเพื่อการสร้างภาพลักษณ์ของ ฮิตเลอร์ ให้มหาชน ยอมรับและเทคะแนนนิยมให้กับ ฮิตเลอร์ เป็นอย่างมาก นำไปสู่การสร้างความเป็น วีรบุรุษและการปฏิวัติวัฒนธรรมในเวลาต่อมา (ปิยะฉัตร ใหม่แก้ว, 2552)

คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินการ จัดการเลือกตั้งและส่วนอื่น ๆ ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด ดังนั้นหน่วยงานคณะกรรมการ

การเลือกตั้งจึงเป็นหน่วยงานต้นที่สามารถสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนในพื้นที่นั้นได้เป็นอย่างดี แต่ที่สำคัญที่สุดในการทำความเข้าใจให้ประชาชนมีความเข้าใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันคือ การสื่อสาร เพราะการสื่อสารถ้าสื่อสารไม่ตรงหรือไม่อธิบายให้ชัดเจน ผู้รับสารคือประชาชนอาจจะเข้าใจคลาดเคลื่อนได้ (นันทนา นันทวโรภาส)

การสื่อสารทางการเมืองเป็นดั่งเส้นใยสมองของรัฐบาล หากปราศจากซึ่งการสื่อสารรัฐบาลก็ไม่อาจดำรงอยู่ได้ (Deutsch, 1966) จากเหตุการณ์มลมหาประชาชนขับไล่รัฐบาลทหารเสียงข้างมากที่มาจากการเลือกที่ผ่านมา ตั้งแต่ทำตัวเป็นปฏิปักษ์ต่อประชาชนสมัยรัฐบาลที่ผ่านมา การสื่อสารทางการเมืองปรับเปลี่ยนมาใช้ช่องทางโซเชียลมีเดียในการแจ้งข่าว นัดหมาย หรือการตอบโต้ข้อเท็จจริงของแต่ละฝ่าย จนนำไปสู่การชุมนุมครั้งใหญ่ที่เรียกว่า “ชัตดาวน์กรุงเทพฯ” สุดท้ายเมื่อไม่มีทางออกของความขัดแย้งสองขั้ว อำนาจนอกระบบจึงเข้ามามีการจัดการรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง เพื่อล้มกระดาน และเริ่มต้นใหม่ โดยการปฏิรูปประเทศไทยในทุก ๆ ด้านก่อนไปสู่การเลือกตั้ง เพื่อเริ่มต้นกระบวนการประชาธิปไตยตามวิถีสากลต่อไป อย่างไรก็ตาม ในกระบวนการสื่อสารทางการเมืองมีองค์ประกอบสำคัญคือ หนึ่ง ผู้ส่งสาร หรือผู้สื่อสาร ซึ่งในสังคมไทยส่วนใหญ่คือ กลุ่มผลประโยชน์ทางการเมือง และผู้ใช้อำนาจอธิปไตย สอง สารหรือข้อมูลข่าวสารที่ต้องการสื่อสารไปยังประชาชน สาม ช่องทางหรือสื่อที่เป็นทางผ่านของข้อมูลข่าวสาร และ สี่ ผู้รับสารคือประชาชนหรือกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ในสังคม ในส่วนของผู้สื่อสาร แม้เราจะมีเปลี่ยนแปลงระบอบการเมืองการปกครอง จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นระบอบประชาธิปไตย (โดยรูปแบบ) เป็นเวลาเกือบหนึ่งศตวรรษแล้ว แต่วัฒนธรรมทางการเมืองของเรายังเป็นแบบคับแคบ - ไฟร์ฟ้า คือ เป็นเรื่องของคนมีอำนาจวาสนา เป็นเรื่องของคนบางตระกูลที่เกิดมาเพื่อเป็นนักการเมือง ไม่ใช่วัฒนธรรมทางการเมืองแบบไฟร์ฟ้า-มีส่วนร่วม อย่างที่เราต้องการให้เป็น สารที่สื่อออกมาจึงเพียงให้ประชาชนรับรู้ และทำตามความต้องการของฝ่ายที่มีอำนาจ ตามวาทกรรม “เชื่อผู้นำชาติพ้นภัย” “มาลानาไทย” “ตาตุดาวเท้าติดดิน” “เปลี่ยนสนามรบเป็นตลาดการค้า” “ทำสงครามกับความยากจน ยาเสพติด” เป็นต้น

จังหวัดนนทบุรีเป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งถึง 992,876 แต่จากสถิติการเลือกตั้งการเมืองระดับชาติและระดับท้องถิ่นที่ผ่านมา นั้น ประชาชนในจังหวัดนนทบุรีเองกลับมีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งค่อนข้างน้อย กล่าวคือ สถิติการใช้สิทธิเลือกตั้ง สส.จำแนกตามจังหวัด เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ.2562 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 992,876 ผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง 761,081 คิดเป็น ร้อยละ 76.65 ถ้าเรียงตามจังหวัดผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนทั่วประเทศจาก

มากไปน้อย จะเห็นว่าจังหวัดนนทบุรี อยู่ลำดับที่ 33 จากทั้งหมด 76 จังหวัดและสถิติการใช้สิทธิเลือกตั้ง อบจ. เมื่อวันที่ 20 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2563 ที่ผ่านมามีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 488,991 คิดเป็น ร้อยละ 49.55 เรียงตามจังหวัดผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งจากมากไปน้อย จังหวัดนนทบุรี จัดอยู่ลำดับที่ 76 ถือว่าอยู่อันดับรั้งท้ายของประเทศ นี่อาจจะมีมาจากสาเหตุหลายประการ หนึ่งในนั้นคือการสื่อสารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนั้นคือ คณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดนนทบุรีนั่นเอง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาถึงสภาพทั่วไป ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนนทบุรีเป็นอย่างไร ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสื่อสารทางการเมืองของคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนนทบุรีว่ามีปัจจัยใดบ้าง และประเด็นสุดท้ายคือคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ใช้พุทธวิธีสื่อสารทางการเมืองอย่างไรเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อนำเสนอพุทธวิธีสื่อสารของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) มีทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มุ่งเน้นการวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) มีแผนแบบการวิจัยแบบกลุ่มเดียวศึกษาสภาวะการณ์โดยไม่มีการทดลอง (The One Shot Non-Experiment Case Study)

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งตั้งแต่อายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี จำนวนทั้งสิ้น 992,876 คน คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมโดยหลักการคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ตัวอย่าง

ส่วนผู้ให้ข้อมูลสำคัญผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวน 19 รูปหรือคน ประกอบด้วย ผู้บริหารของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดนนทบุรี จำนวน 3 คน เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดนนทบุรี จำนวน 3 คน นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 3 คน ประชาชน จำนวน 5 คน และนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 5 รูปหรือคน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไว้ 3 ประเภทดังนี้ 1. แบบสอบถาม โดยการแจกกับประชาชนกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดนนทบุรี 2. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบด้านและลึกซึ้ง โดยผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยใช้กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังกล่าวข้างต้น 3. การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบด้านและลึกซึ้ง จากการร่วมสนทนากันระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยใช้แบบสนทนากลุ่มเฉพาะที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อให้ได้คำตอบในเชิงเหตุผลจากผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะดังกล่าวข้างต้น

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม เป็นการแจกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ชุด โดยผู้วิจัยลงพื้นที่ในการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง จากนั้นนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาตรวจสอบความถูกต้อง

4.2 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เป็นการสัมภาษณ์ในรูปแบบที่ทั้งที่เป็นทางการโดยใช้ประเด็นคำถามที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อนำไปสู่การสนทนา ซึ่งผู้ให้ข้อมูลมีบทบาทกำหนดทิศทางการสนทนาร่วมกับผู้สัมภาษณ์เพื่อบรรลุเป้าหมายในการทำความเข้าใจประเด็นคำถาม และสนทนาให้ได้สาระสำคัญตามการเล่าเรื่องของผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยครอบคลุมในประเด็นการวิจัย

4.3 การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่ม อภิปรายโต้ตอบแสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) กำหนดขึ้นมาอย่างเจาะจงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อมูลหลั่งไหล (Flow) ออกมาจากการปฏิสัมพันธ์ในแนวราบระหว่างสมาชิกในกลุ่มด้วยกันเองและระหว่างกลุ่มสมาชิกกลุ่มกับผู้ดำเนินการสนทนา

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) และใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ส่วนการทดสอบสมมติฐานในการหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยผู้วิจัยพยายามรักษาสำนวนเดิมของผู้ให้สัมภาษณ์รวมทั้งปรับแก้ให้มีความชัดเจนทางการสื่อสารความหมายและลดข้อความที่ซ้ำซ้อนกัน

5.3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ที่ประกอบด้วยผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) ผู้จดบันทึก (Note Taker) ผู้ช่วยทั่วไป (Assistant) และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยใช้หัวข้อปัญหาและคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยพยายามรักษาสำนวนเดิมไว้

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมี 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยกระบวนการสื่อสาร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยหลักสาราณียธรรม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน ส่วนระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยกระบวนการสื่อสารและหลักสาราณียธรรม มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05

2. พุทธวิธีสื่อสารของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี พบว่า

2.1 ด้านการออกเสียงเลือกตั้ง -ประชาชนมีความกระตือรือร้นในการทำงานเพื่อส่วนร่วม (เมตตากายกรรม) มีการติดตามข่าวสารด้วยการวิเคราะห์ให้ข้อมูลที่เป็นจริง (เมตตาวจีกรรม) เสียสละเวลาออกไปเลือกตั้งทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง (เมตตามโนกรรม)

ชักชวนผู้อื่นให้ไปเลือกตั้ง (สาธารณภาคี) ออกไปเลือกตั้งด้วยเสรีภาพในการแสดงออกของตนเอง (สืลสามัญญตา) มีการติดตามข่าวการเมืองและเชิญชวนให้ไปเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ (ทิกุฐิสามัญญตา)

2.2 ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง-ประชาชนทำหน้าที่ของตนเองด้วยความขี้มแย้มแจ่มใสในการมีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์ (เมตตากายกรรม) มีความเป็นกันเองในการดำเนินการจัดการเลือกตั้ง (เมตตาวจีกรรม) อุทิศตนเพื่องานด้วยการเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง (เมตตามโนกรรม) ให้ความช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินการเลือกตั้ง (สาธารณภาคี) ทำงานด้วยความซื่อสัตย์ในระหว่างการลงคะแนน (สืลสามัญญตา) เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบสิทธิเลือกตั้งอย่างโปร่งใส (ทิกุฐิสามัญญตา)

2.3 ด้านการรณรงค์เลือกตั้ง-ประชาชนให้ความสำคัญในการรณรงค์เลือกตั้งเสมอ (เมตตากายกรรม) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการรณรงค์เลือกตั้ง (เมตตาวจีกรรม) เสียสละเวลาในการร่วมรณรงค์แจกใบปลิวเลือกตั้ง (เมตตามโนกรรม) ให้ความช่วยเหลือและชักชวนผู้อื่นในการใช้สิทธิเลือกตั้ง (สาธารณภาคี) ให้ความรู้ในการใช้สิทธิเลือกตั้งด้วยความสุจริต โปร่งใส (สืลสามัญญตา) รณรงค์ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ (ทิกุฐิสามัญญตา)

2.4 ด้านการเลือกตั้ง-ประชาชนให้ความสำคัญในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้ง (เมตตากายกรรม) มีอัธยาศัยไมตรีที่ดีเมื่อมีการไปเลือกตั้ง (เมตตาวจีกรรม) เอาใจใส่ในการเลือกตั้งทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ (เมตตามโนกรรม) ส่งเสริมและชักชวนให้คนไปเลือกตั้งทุกครั้ง (สาธารณภาคี) เคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้สมัครและผู้เลือกตั้ง (สืลสามัญญตา) ให้ความสำคัญในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้ง (ทิกุฐิสามัญญตา)

2.5 ด้านการตัดสินใจทางการเมือง-ประชาชนมีส่วนร่วมตัดสินใจทางการเมืองด้วยความขี้มแย้มแจ่มใส (เมตตากายกรรม) ร่วมปฏิเสธกฎหมายเลือกตั้งที่ไม่ยุติธรรมด้วยวาจาที่ไพเราะ (เมตตาวจีกรรม) อุทิศตนเพื่อเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง (เมตตามโนกรรม) ช่วยแนะผู้นำอื่นในการตัดสินใจบริจาคเงินเข้าพรรคการเมืองด้วยความบริสุทธิ์ใจ (สาธารณภาคี) เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองโดยการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง (สืลสามัญญตา) และ (ทิกุฐิสามัญญตา)

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ จะกล่าวถึงแนวทางการนำพุทธวิธีสื่อสารของ คณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัด นนทบุรี โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญและน่าสนใจและนำมาอภิปรายดังนี้

สภาพทั่วไปของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58 สอดคล้องกับงานวิจัยของภูสิทธิ์ ชันติกุล (2553) เรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองเพียง 2 ระดับเท่านั้นได้แก่ ระดับปานกลาง และต่ำ ซึ่ง รายด้านที่อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการติดตามข่าวสาร ทางการเมือง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนนทบุรีปัจจัย ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี พบว่า ปัจจัย กระบวนการสื่อสารและหลักสาราณียธรรมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของเสมอ จุ่นเจริญ (2557) เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลจังหวัดชลบุรี พบว่า จากการวิเคราะห์หา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยและวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีอิทธิพลและส่งผลต่อการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาล จังหวัดชลบุรี พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ความ เข้าใจทางการเมือง ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านสิ่งรบกวนทางการเมือง ด้านสิ่งแวดล้อม ทางการเมืองด้านสังคมและเศรษฐกิจ ด้านความพอใจในนโยบายและการบริหารงาน มี ความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาล จังหวัด ชลบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

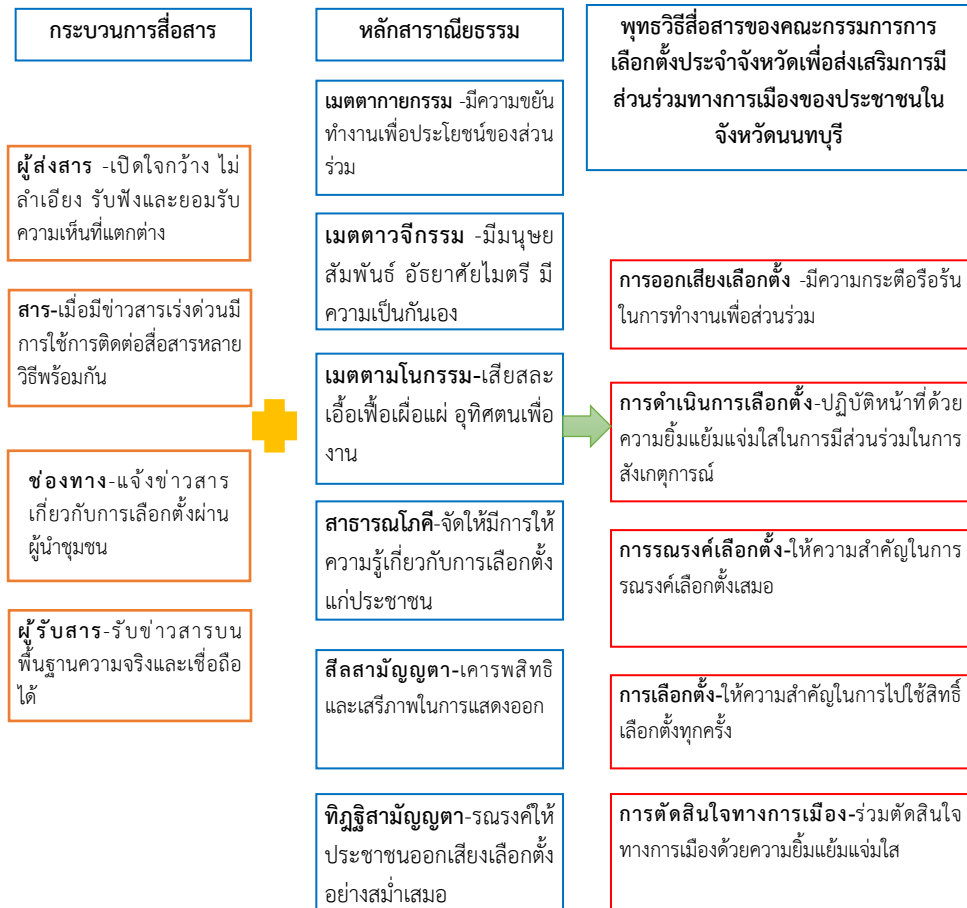
พุทธวิธีสื่อสารของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี พบว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งใช้พุทธ วิธีสื่อสารเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นผลทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการออกเสียงเลือกตั้ง กล่าวคือ มีความกระตือรือร้นในการทำงานเพื่อส่วนร่วม ออกไปเลือกตั้งด้วยเสรีภาพในการแสดงออกของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของภูสิทธิ์ ชันติกุล (2553) เรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองเพียง 2 ระดับเท่านั้นได้แก่

ระดับปานกลาง และต่ำ ซึ่งรายด้านที่อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง และด้านการสนทนาเรื่องการเมือง ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง กล่าวคือ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใสในการมีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์ อุทิศตนเพื่องานด้วยการเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ด้านการรณรงค์เลือกตั้ง กล่าวคือ ให้ความสำคัญในการรณรงค์เลือกตั้งเสมอ เสียสละเวลาในการร่วมรณรงค์แจกใบปลิวเลือกตั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิทยา จิตรมาศ และคณะ (2552). เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน กรณีศึกษาการเลือกตั้งนายกหรือสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครราชสีมา พบว่า รูปแบบการรณรงค์เลือกตั้งที่ทำให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้งดีที่สุดที่ 7 ลำดับ คือ หอกระจายข่าวหรือเสียงตามสายรถแห่ของผู้สมัคร ทีมงานผู้สมัครเดินหาเสียง เวทีปราศรัยของผู้สมัคร การจัดประชุมชี้แจง ป้ายผ้าขนาดใหญ่ของ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และเวทีชุมชนตามลำดับ ส่วนรูปแบบที่เหมาะสมในการรณรงค์เลือกตั้งควรใช้แนวทางการมีส่วนร่วมในการดำเนินทุกกิจกรรม โดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมรณรงค์ ได้แก่ คณะกรรมการเลือกตั้งจังหวัด (กกต.จว.) คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ผู้สมัคร และประชาชน ด้านการตัดสินใจทางการเมือง กล่าวคือ ร่วมตัดสินใจทางการเมืองด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส ช่วยแนะผู้นำอื่นในการตัดสินใจบริจาคเงินเข้าพรรคการเมืองด้วยความบริสุทธิ์ใจ เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองโดยการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง สอดคล้องกับงานวิจัยของไพวรรณ ปุริมาตร (2563) เรื่อง พลวัตทางการเมืองกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น พบว่า 1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพลวัตทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น ประกอบด้วย 1. ด้านการมีความรู้ความเข้าใจและความตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความรับผิดชอบของตน 2. ด้านการเคารพกฎหมายและกติกาในการอยู่ร่วมกันในสังคม จะต้องมีความรู้ทางกฎหมาย 3. ด้านการรู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริต จะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น กำหนดทิศทางและแนวทางในการพัฒนาโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม 4. ด้านการมีจิตสาธารณะ ไม่เห็นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม มีความเสียสละ ถ้าคิด ถ้าทำ ถ้าตัดสินใจ มีวิสัยทัศน์ นำนวัตกรรมใหม่ ๆ เข้ามาสู่การพัฒนา

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 พบว่า พุทธวิธีสื่อสารของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี พบว่า

ด้านการออกเสียงเลือกตั้ง ประชาชนมีความกระตือรือร้นในการทำงานเพื่อส่วนรวม (เมตตาทายกรรม) มีการติดตามข่าวสารด้วยการวิเคราะห์ให้ข้อมูลที่แท้จริง (เมตตาวชิกรรม) เสียสละเวลาออกไปเลือกตั้งทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง (เมตตามโนกรรม) ชักชวนผู้อื่นให้ไปเลือกตั้ง (สาธารณโภคี) ออกไปเลือกตั้งด้วยเสรีภาพในการแสดงออกของตนเอง (สิทธิสามัญชน) มีการติดตามข่าวสารการเมืองและเชิญชวนให้ไปเลือกตั้งอย่าง

สม่ำเสมอ (ทฤษฎีสามัญญตา) ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง ประชาชนทำหน้าที่ของตนเองด้วยความขยันหมั่นเพียรในการมีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์ (เมตตาทายกรรม) มีความเป็นกันเองในการดำเนินการจัดการเลือกตั้ง (เมตตาวจีกรรม) อุทิศตนเพื่องานด้วยการเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง (เมตตามโนกรรม) ให้ความช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินการเลือกตั้ง (สาธารณภาติ) ทำงานด้วยความซื่อสัตย์ในระหว่างการลงคะแนน (สึลสามัญญตา) เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบสิทธิเลือกตั้งอย่างโปร่งใส (ทฤษฎีสามัญญตา)

ด้านการรณรงค์เลือกตั้ง ประชาชนให้ความสำคัญในการรณรงค์เลือกตั้งเสมอ (เมตตาทายกรรม) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการรณรงค์เลือกตั้ง (เมตตาวจีกรรม) เสียสละเวลาในการร่วมรณรงค์แจกใบปลิวเลือกตั้ง (เมตตามโนกรรม) ให้ความช่วยเหลือและชักชวนผู้อื่นในการใช้สิทธิเลือกตั้ง (สาธารณภาติ) ให้ความรู้ในการใช้สิทธิเลือกตั้งด้วยความสุจริตโปร่งใส (สึลสามัญญตา) รณรงค์ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ (ทฤษฎีสามัญญตา)

ด้านการเลือกตั้ง ประชาชนให้ความสำคัญในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้ง (เมตตาทายกรรม) มีอหยาศัยยโมตริที่ดีเมื่อมีการไปเลือกตั้ง (เมตตาวจีกรรม) เอาใจใส่ในการเลือกตั้งทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ (เมตตามโนกรรม) ส่งเสริมและชักชวนให้คนไปเลือกตั้งทุกครั้ง (สาธารณภาติ) เคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้สมัครและผู้เลือกตั้ง (สึลสามัญญตา) ให้ความสำคัญในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้ง (ทฤษฎีสามัญญตา)

ด้านการตัดสินใจทางการเมือง ประชาชนมีส่วนร่วมตัดสินใจทางการเมืองด้วยความขยันหมั่นเพียร (เมตตาทายกรรม) ร่วมปฏิเสศกฎหมายเลือกตั้งที่ไม่ยุติธรรมด้วยวาจาที่ไพเราะ (เมตตาวจีกรรม) อุทิศตนเพื่อเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง (เมตตามโนกรรม) ช่วยแนะผู้นำอื่นในการตัดสินใจบริจาคเงินเข้าพรรคการเมืองด้วยความบริสุทธิ์ใจ (สาธารณภาติ) เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองโดยการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง (สึลสามัญญตา)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. คณะกรรมการการเลือกตั้งควรมีมาตรการหรือแนวนโยบายในการรณรงค์เลือกตั้งที่ชัดเจน

2. คณะกรรมการการเลือกตั้งควรส่งเสริมการดำเนินการเลือกตั้งโดยการจัดโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งเพื่อประกอบการตัดสินใจทางการเมืองของประชาชน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องวางกรอบหรือแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการรณรงค์การเลือกตั้งของ กกต.จังหวัด
2. คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการอบรมหรือโครงการการให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งให้ทั่วถึงทุกอำเภอในจังหวัดนนทบุรี
3. คณะกรรมการการเลือกตั้งสร้างรูปแบบการประชาสัมพันธ์ข่าวสารของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ทุกช่องทาง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง
2. ควรศึกษาประสิทธิภาพการบริหารของผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
3. ควรศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยศึกษาเฉพาะ Gen z ที่ส่งผลต่อการเมืองระดับชาติ

เอกสารอ้างอิง

- นันทนา นันทวโรภาส. (2563). *สื่อสารการเมือง: ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้* (พิมพ์ครั้งที่ 3). พระนครศรีอยุธยา: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ปิยะฉัตร ใหม่แก้ว. (2552). *รูปแบบ เนื้อหา วิธีการนำเสนอ และวาทกรรมในรายการเปิดบ้านพิษณุโลก* (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพวรรณ ปุริมาตร. (2563). *พลวัตทางการเมืองกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น* (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ภูสิทธิ์ ชันติกุล. (2553). *รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร* (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

- วรัญญา ประเสริฐ. (2560). การสื่อสารทางการเมืองในรายการนายกฯ พบประชาชน. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิทยา จิตรมาศ และคณะ. (2552). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน: กรณีศึกษา การเลือกตั้งนายกหรือสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครราชสีมา (รายงานการวิจัย). นครราชสีมา: วิทยาลัยนครราชสีมา.
- เสถียร เขยประทับ. (2540). การสื่อสารกับการเมือง: เน้นสังคมประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสมอ จุ่นเจริญ. (2547). ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาล จังหวัดชลบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- เสรี วงษ์มณฑา. (2540). การประยุกต์ทฤษฎีในการสื่อสาร ในเอกสารการสอนชุดวิชาหลัก และทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 9-15. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- Deutsch, K.W. (1966). *The Nerves of Government: Models of Political Communication and Control*. With a New Introduction. New York: Free Press.